DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

14. december 2006 *

I sag C-283/05,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 68 EF og 234 EF, indgivet af Oberster Gerichtshof (Østrig) ved afgørelse af 30. juni 2005, indgået til Domstolen den 14. juli 2005, i sagen:

ASML Netherlands BV

mod

Semiconductor Industry Services GmbH (SEMIS),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne K. Lenaerts (refererende dommer), J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič og E. Levits,

* Processprog: tysk.

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: fuldmægtig B. Fülöp,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. juli 2006,

efter at der er afgivet indlæg af:

— ASML Netherlands BV ved Rechtsanwalt J. Leon

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget

— den tyske regering ved M. Lumma, som befuldmægtiget

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster og C. ten Dam samt ved M. de Grave, som befuldmægtigede

— den polske regering ved T. Nowakowski, som befuldmægtiget

— Det Forenede Kongeriges regering ved T. Harris, som befuldmægtiget, bistået af barrister K. Bacon

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A.-M. Rouchaud-Joët samt W. Bogensberger og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 28. september 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 34, nr. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1).

2 Anmodningen er blevet fremsat under en sag mellem ASML Netherlands BV (herefter »ASML«), som er et selskab, der er etableret i Veldhoven (Nederlandene), og Semiconductor Industry Services GmbH (herefter »SEMIS«), som er et selskab, der er etableret i Feistritz-Drau (Østrig), vedrørende fuldbyrdelse i Østrig af en udeblivelsesdom afsagt af Rechtbank 's-Hertogenbosch (Nederlandene), hvorved SEMIS blev dømt til at betale ASML et beløb på 219 918,60 EUR samt renter heraf og sagsomkostningerne.

Retsforskrifter

Forordning nr. 44/2001

3 Artikel 26, stk. 1 og 2, i forordning nr. 44/2001 bestemmer:

»1. Såfremt en person, der har bopæl på en medlemsstats område, sagsøges ved en ret i en anden medlemsstat, men ikke giver møde, erklærer den pågældende ret sig på embeds vegne inkompetent, hvis den ikke er kompetent efter reglerne i denne forordning.

2. Retten udsætter sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.«

4 I henhold til nævnte forordnings artikel 26, stk. 3, anvendes artikel 19 i Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (EFT L 160, s. 37) i stedet for nævnte artikel 26, stk. 2, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.

5 Artikel 33, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 har følgende ordlyd: »Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.«

6 Dog bestemmes det i nævnte forordnings artikel 34, nr. 2, at en retsafgørelse ikke kan anerkendes, »såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det«.

Forordning nr. 1348/2000

7 Artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 1348/2000 er affattet således:

»Når en stævning eller et tilsvarende dokument har skullet sendes til en anden medlemsstat med henblik på forkyndelse efter denne forordning, og sagsøgte ikke er mødt, må dommeren ikke afgøre sagen, før det er fastslået:

a) enten at dokumentet er forkyndt ved anvendelse af en af de fremgangsmåder, der har hjemmel i modtagerstatens lovgivning for forkyndelse af dokumenter i indenlandske sager for personer, som opholder sig på dens territorium, eller

b) at dokumentet faktisk er afleveret til sagsøgte eller på hans bopæl i overensstemmelse med en anden fremgangsmåde, som har hjemmel i denne forordning

og at forkyndelsen eller afleveringen i hvert af disse tilfælde har fundet sted i så god tid, at sagsøgte har kunnet varetage sine interesser under sagen.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

8 Ved udeblivelsesdom af 16. juni 2004 dømte Rechtbank 's-Hertogenbosch SEMIS til at betale ASML et beløb på 219 918,60 EUR med tillæg af renter og sagsomkostningerne (herefter »udeblivelsesdommen«).

9 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, dels at tilsigelsen om at give møde i retsmødet for Rechtbank 's-Hertogenbosch, fastsat af denne til den 19. maj 2004, først blev forkyndt for SEMIS den 25. maj 2004, dels at udeblivelsesdommen ikke er blevet forkyndt for SEMIS.

10 På begæring af ASML anerkendte Bezirksgericht Villach (Østrig), som førsteinstans i modtagerstaten, ved kendelse af 20. december 2004, at udeblivelsesdommen var eksigibel under hensyn til en attest udfærdiget af Rechtbank 's-Hertogenbosch den 6. juli 2004, hvori denne dom blev erklæret »umiddelbart eksigibel«. Nævnte ret traf ligeledes afgørelse om tvangsfuldbyrdelse af dommen.

11 En officiel genpart af denne kendelse blev forkyndt for SEMIS. Udeblivelsesdommen var ikke vedlagt denne forkyndelse.

12 Under det af SEMIS rejste kæremål mod nævnte kendelse afviste Landesgericht Klagenfurt (Østrig) begæringen om fuldbyrdelse af udeblivelsesdommen med den begrundelse, at den omstændighed at have »mulighed for at tage skridt til at anfægte« en retsafgørelse i en udeblivelsessag, jf. artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, forudsætter, at denne retsafgørelse er forkyndt for den udeblevne

sagsøgte. Retten afviste ASML's argument om, at undtagelsesbestemmelsen til grundene til ikke at anerkende en retsafgørelse i artikel 34, nr. 2, finder anvendelse, idet SEMIS har haft kendskab dels til den retssag, der var anlagt mod selskabet i Nederlandene, i kraft af forkyndelsen den 25. maj 2004 af tilsigelsen om at give møde, dels til, at nævnte udeblivelsesdom forelå i kraft af forkyndelsen af Bezirksgericht Villachs kendelse af 20. december 2004, der fastslog, at dommen var eksigibel.

13 I forbindelse med afgørelsen af den »revisions«-anke, der blev indgivet af ASML, har Oberster Gerichtshof anført, at det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i det foreliggende tilfælde ikke er blevet forkyndt for SEMIS med en så god frist, at selskabet har kunnet varetage sine interesser under sagen, eftersom tilsigelsen om at give møde til retsmødet for Rechtbank 's-Hertogenbosch først blev meddelt selskabet efter datoen for afholdelsen af dette. Ifølge den forelæggende ret foreligger den grund til nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse, der er anført i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, således i det foreliggende tilfælde, medmindre betingelserne for ikke at tage hensyn hertil er opfyldt, dvs. hvis det i henhold til artikel 34, nr. 2 in fine, lægges til grund, at SEMIS »har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om [selskabet] havde mulighed for at gøre det«.

14 Da Oberster Gerichtshof fandt, at en fortolkning af artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 er nødvendig for, at den kan afgøre den verserende sag, har den besluttet at udsætte denne og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal udtrykket »[...] medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det« i artikel 34, nr. 2, i [...] forordning nr. 44/2001 fortolkes således, at denne »mulighed« i hvert fald forudsætter, at der er sket forskriftsmæssig forkyndelse for sagsøgte i overensstemmelse med de relevante bestemmelser om forkyndelse af en officiel genpart af en udeblivelsesdom, som er afsagt i en medlemsstat?

2) For det tilfælde, at det første spørgsmål besvares benægtende:

Skulle rekvisitus og revisionsindstævnte — så snart en officiel genpart af afgørelserne vedrørende begæringen om at erklære udeblivelsesdommen afsagt af Rechtbank 's-Hertogenbosch den 16. juni 2004 [...] eksigibel i Østrig og om at tillade tvangsfuldbyrdelse i overensstemmelse med det udenlandske eksekutionsgrundlag, der blev erklæret eksigibelt, var blevet forkyndt for ham — ikke blot have iværksat undersøgelser med henblik på at få kendskab til dommens eksistens, men også have undersøgt, om der (i givet fald) i henhold til domsstatens retsorden var adgang til retsmidler, således at sagsøgte på denne måde kunne have skaffet sig kendskab til muligheden for at iværksætte appel som en primær forudsætning for anvendelsen af undtagelsen til anerkendelseshindringerne i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001?«

Om de præjudicielle spørgsmål

15 Med sine to spørgsmål, som gennemgås under ét, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at betingelsen som omhandlet i denne bestemmelse om at have haft »mulighed for« at tage skridt til at anfægte den retsafgørelse i en udeblivelsessag, med hensyn til hvilken der anmodes om fuldbyrdelse, kræver, at afgørelsen er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for den udeblevne sagsøgte, eller om det er tilstrækkeligt, at pågældende har fået kendskab til, at den foreligger på tidspunktet for proceduren vedrørende fuldbyrdelse i modtagerstaten.

16 Det bemærkes for det første, at ordlyden af artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 ikke i sig selv gør det muligt at besvare de forelagte spørgsmål.

17 Nævnte bestemmelse fastsætter alene en udtrykkelig betingelse om forkyndelse for den udeblevne sagsøgte af det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument og ikke af retsafgørelsen i en udeblivelsessag.

18 Det bemærkes endvidere, at ordlyden af artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 adskiller sig væsentligt fra tilsvarende bestemmelser i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1), ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1) samt ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT 1997 C 15, s. 1, herefter »Bruxelles-konventionen«).

19 Bruxelles-konventionens artikel 27, nr. 2, bestemmer, at retsafgørelser ikke kan anerkendes, »såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt ikke forskriftsmæssigt er blevet forkyndt eller meddelt den udeblevne sagsøgte i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen«.

20 Derimod stiller artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 ikke nødvendigvis krav om, at forkyndelse eller meddelelse af det indledende processkrift er sket forskriftsmæssigt, men om effektiv overholdelse af retten til forsvar.

21 Endelig fastsætter nævnte artikel 34, nr. 2, en undtagelse, som kan give grundlag for at afvise at anerkende og fuldbyrde afgørelsen, nemlig i tilfælde, hvor den udeblevne sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte denne, selv om han havde mulighed for at gøre det.

22 Følgelig skal artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 fortolkes i lyset af formålene med og opbygningen af nævnte forordning.

23 Hvad for det første angår formålene med nævnte forordning fremgår det af anden, sjette, sekstende og syttende betragtning til denne, at den har til formål at sikre fri bevægelighed for retsafgørelser truffet i medlemsstater på det civil- og handelsretlige område ved at tilvejebringe en forenkling af formaliteterne med henblik på en hurtig og enkel anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

24 Som Domstolen har fastslået vedrørende Bruxelles-konventionens artikel 27, nr. 2, bør dette formål imidlertid ikke opnås på bekostning, i en hvilken som helst henseende, af retten til forsvar (jf. bl.a. dom af 11.6.1985, sag 49/84, Debaecker og Plouvier, Sml. s. 1779, præmis 10, af 13.10.2005, sag C-522/03, Scania Finance France, Sml. I, s. 8639, præmis 15, og af 16.2.2006, sag C-3/05, Verdoliva, Sml. I, s. 1579, præmis 26).

25 Samme krav følger af 18. betragtning til forordning nr. 44/2001, i henhold til hvilken en sagsøgt for, at han skal kunne varetage sine interesser, bør kunne appellere en afgørelse, der erklærer en retsafgørelse for eksigibel, ved en kontradiktorisk procedure, hvis han mener, at der foreligger en grund til ikke at fuldbyrde retsafgørelsen.

26 De grundlæggende rettigheder hører ifølge fast retspraksis til de almindelige retsgrundsætninger, som Domstolen skal beskytte (jf. bl.a. udtalelse 2/94 af 28.3.1996, Sml. I, s. 1759, præmis 33). I denne forbindelse lader Domstolen sig inspirere af de fælles forfatningsmæssige traditioner i medlemsstaterne samt de anvisninger i form af internationale traktater om beskyttelse af menneskerettighederne, som medlemsstaterne har været med til at udarbejde, eller som de senere har tiltrådt. Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og

grundlæggende frihedsrettigheder (herefter »EMRK«) er i så henseende af særlig betydning (jf. bl.a. dom af 15.5.1986, sag 222/84, Johnston, Sml. s. 1651, præmis 18, og af 28.3.2000, sag C-7/98, Krombach, Sml. I, s. 1935, præmis 25).

27 Det følger således af EMRK, således som den er fortolket af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at retten til kontradiktion, som afledes af retten til en retfærdig rettergang, der er knæsat i konventionens artikel 6, kræver en faktisk og effektiv beskyttelse, som er egnet til at sikre den effektive udøvelse af den sagsøgtes rettigheder (jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 13.5.1980 i sagen Artico mod Italien, serie A, nr. 37, § 33, og af 12.10.1992 i sagen T. mod Italien, serie A, nr. 245 C, § 28).

28 Således som generaladvokaten har anført i punkt 105 i forslaget til afgørelse, har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, ganske vist inden for strafferetten, tillige fastslået, at den anklagedes manglende kendskab til præmisserne i en dom afsagt af en appeldomstol inden for den pålagte frist til at iværksætte appel af dommen for en kassationsdomstol udgør en tilsidesættelse af EMRK's artikel 6, stk. 1, sammenholdt med artikel 6, stk. 3, idet det ikke havde været muligt for den pågældende på nyttig og effektiv vis at tage retslige skridt (jf. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 16.12.1992, Hadjianastassiou mod Grækenland, serie A, nr. 252, §§ 29-37).

29 Hvad dernæst angår det system, som er indført ved forordning nr. 44/2001 om anerkendelse og fuldbyrdelse, skal det som generaladvokaten har anført i punkt 112 i forslaget til afgørelse, bemærkes, at overholdelsen af den udeblevne sagsøgtes rettigheder sikres ved en dobbelt kontrol.

30 Under den indledende procedure i domsstaten følger det nemlig af artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 44/2001, sammenholdt med artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 1348/2000, at retten skal udsætte sagen, indtil det er fastslået, at den udeblevne sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

31 Hvis sagsøgte under proceduren vedrørende anerkendelse og fuldbyrdelse i modtagerstaten tager skridt til at anfægte den afgørelse, hvorved den i domsstaten trufne afgørelse erklæres eksigibel, kan den ret, for hvilken sagen verserer, være nødt til at prøve en begrundelse for afvisning af anerkendelse eller fuldbyrdelse som den i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 omhandlede.

32 Det er i lyset af disse betragtninger, at det i tilfælde af manglende forkyndelse af retsafgørelsen i udeblivelsessagen skal afgøres, om den omstændighed, at den person, mod hvem der begæres fuldbyrdelse, har fået kendskab til eksistensen af denne retsafgørelse på tidspunktet for fuldbyrdelsesproceduren, er tilstrækkelig til at fastslå, at denne person havde mulighed, jf. artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, for at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen.

33 Det er i hovedsagen ubestridt, at udeblivelsesdommen ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte, hvorfor sidstnævnte ikke har haft kendskab til indholdet af denne dom.

34 Som den østrigske, tyske, nederlandske og polske regering samt Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber med føje har gjort gældende i deres indlæg for Domstolen, er det kun muligt at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse, hvis vedkommende, der tager skridt hertil, er blevet sat i stand til at kende indholdet af denne, hvorfor den blotte viden om, at denne afgørelse foreligger, ikke er tilstrækkelig i så henseende.

35 Sagsøgtes mulighed for effektivt at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse på en sådan måde, at han kan varetage sine interesser under sagen, jf. den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 27 og 28, stiller krav om, at han kan få kendskab til præmisserne for den trufne retsafgørelse i udeblivelsessagen med henblik på at kunne anfægte dem effektivt.

36 Heraf følger, at alene den udeblevne sagsøgtes kendskab til indholdet af den trufne retsafgørelse i udeblivelsessagen giver mulighed for — i overensstemmelse med retten til forsvar og den effektive udøvelse af dette — at sikre, at sagsøgte har haft mulighed som omhandlet i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 for at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen for retten i domsstaten.

37 Denne konklusion kan ikke ændre ved den effektive virkning af de ændringer, artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 har tilført de tilsvarende bestemmelser i Bruxelles-konventionens artikel 27, nr. 2.

38 Som generaladvokaten har anført i punkt 58 og 60 i forslaget til afgørelse, har artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 bl.a. til formål at forhindre den udeblevne sagsøgte i at afvente proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse i modtagerstaten, før han påberåber sig tilsidesættelsen af kontradiktionsprincippet, når han har haft mulighed for at forsvare sine rettigheder ved at appellere den omhandlede retsafgørelse i domsstaten.

39 Artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 indebærer imidlertid ikke, at sagsøgte skal tage nye skridt, der ligger ud over normal påpasselighed med hensyn til at sikre varetagelsen af sine interesser, såsom at orientere sig om indholdet af en afgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat.

40 For at lægge til grund, at den udeblevne sagsøgte har haft mulighed som omhandlet i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 for at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse afsagt i en udeblivelsessag mod ham, skal han følgelig have haft kendskab til indholdet af denne retsafgørelse, hvilket forudsætter, at den er blevet forkyndt for ham.

41 Dog skal det understreges, at som den østrigske og tyske regering samt Det Forenede Kongeriges regering har anført i deres indlæg for Domstolen, er forskriftmæssig forkyndelse af retsafgørelsen i en af udeblivelsessag, dvs. overholdelse af alle formalitetsregler, ikke en nødvendig forudsætning for, at sagsøgte anses for at have haft mulighed for at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse.

42 Således som generaladvokaten har anført i punkt 65 i forslaget til afgørelse, fører artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 i så henseende til at drage en parallel mellem det indledende processkrift og afgørelsen i udeblivelsessagen.

43 Sagsøgte tillægges nemlig mulighed for at påse overholdelsen af sine rettigheder ved retten i domsstaten i det omfang, hvori forkyndelsen af det indledende processkrift og af afgørelsen i en udeblivelsessag foretages i så god tid og på en sådan måde, at sagsøgte har kunnet varetage sine interesser.

44 Opbygningen af forordning nr. 44/2001 indebærer derfor ikke et krav om, at forkyndelsen af en retsafgørelse i en udeblivelsessag underkastes strengere betingelser end de i denne forordnings artikel 34, nr. 2, fastsatte for så vidt angår forkyndelsen af et indledende processkrift.

45 Hvad angår det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ophæver artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, som nævnt i denne doms præmis 20, således den nødvendige betingelse om forskriftmæssighed, der er fastsat i Bruxelles-konventionens artikel 27, nr. 2.

46 Betingelsen for at udelukke begrundelsen for den manglende anerkendelse eller forkyndelse, der er fastsat i nævnte bestemmelse, kan således ikke nødvendigvis være en i alle henseender forskriftmæssig forkyndelse, men i det mindste et kendskab til indholdet af retsafgørelsen i så god tid, at den pågældende kan varetage sine interesser.

47 Som generaladvokaten har anført i punkt 69 i forslaget til afgørelse, skal de formelle krav til denne forkyndelse derfor være sammenlignelige med de krav, som er fastsat af fællesskabslovgiver i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, for så vidt angår indledende processkrifter, hvorfor en ren tilsidesættelse af formforskrifter, som ikke berører retten til kontradiktion, ikke er tilstrækkelig til at udelukke anvendelse af undtagelsen på grundlag af de hensyn, der begrunder den manglende anerkendelse eller fuldbyrdelse.

48 For at lægge til grund, at den udeblevne sagsøgte har haft »mulighed«, som omhandlet i artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001, for at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse afsagt i en udeblivelsessag mod ham, skal han følgelig have haft kendskab til indholdet af denne retsafgørelse på en sådan måde, at han sættes i stand til i tilstrækkelig god tid at varetage sine interesser for retten i domsstaten.

49 Henset til alle de ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 34, nr. 2, i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en sagsøgt kun kan have »mulighed« for at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse afsagt i en udeblivelsessag mod ham, hvis han faktisk har haft kendskab til indholdet af denne gennem forkyndelse, som er foretaget i så god tid, at den pågældende har kunnet varetage sine interesser for retten i domsstaten.

Sagens omkostninger

50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 34, nr. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, skal fortolkes således, at en sagsøgt kun kan have »mulighed« for at tage skridt til at anfægte en retsafgørelse i en udeblivelsessag mod ham, hvis han faktisk har haft kendskab til indholdet af denne gennem forkyndelse, som er foretaget i så god tid, at den pågældende har kunnet varetage sine interesser for retten i domsstaten.

Underskrifter